

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. február 17.
(OR. en)

5798/20

RECH 22
COMPET 28

FELJEGYZÉS

Küldi: az elnökség

Címzett: az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács

Tárgy: *A Versenyképességi Tanács 2020. február 27–28-i ülésének előkészítése*
A kutatás és az innováció terén folytatott nemzetközi együttműködés
stratégiai megközelítése
– *Irányadó vita*

A Versenyképességi Tanács 2020. február 28-i ülésén tartandó irányadó vita előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A kutatás és az innováció terén folytatott nemzetközi együttműködés stratégiai megközelítése” című elnökségi feljegyzést.

A kutatás és az innováció terén folytatott nemzetközi együttműködés stratégiai megközelítése

A tudomány kritikus fontosságú a jövőbeli jólétünk szempontjából. Az, hogy előrelépést tudunk-e elérni, számos területen – legyen szó az éghajlatváltozás hatásainak korlátozásáról, a polgáraink egészségének javításáról, vagy akár a demokratikus értékek tiszteletben tartásának garantálásáról – a kutatás és az innováció eredményeitől függ majd.

Európából származik a tudományos publikációk egyharmada, amivel továbbra is a világ egyik legjobban teljesítő rendszerét tudhatjuk magunkénak. Európa versenypozícióját azonban kihívások elé állítja fő versenytársaink egyre növekvő befolyása. Emellett az Unió belső kihívásokkal is küzd. Európa egyik legnagyobb és legerősebb nemzeti kutatórendszere most lépett ki az EU-ból, és az Unió jelenleg dolgozik az Egyesült Királysággal kialakítandó jövőbeli kapcsolatok meghatározásán.

Figyelembe kell venni ezt a kihívásokkal teli kontextust, amikor meghatározzuk a kutatás és az innováció terén folytatott jövőbeli nemzetközi együttműködés stratégiai megközelítését.

A K+I terén folytatott nemzetközi együttműködés az EU külső stratégiájának fontos vetülete. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerint „a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel történő együttműködés előmozdítása az uniós kutatás, technológiai fejlesztés és demonstráció területén” az egyik olyan fő tevékenység, amelyet az Unió a tudományos és technológiai alapjainak erősítése céljából folytat. A nemzetközi együttműködés elő hivatott segíteni a közös programokban való részvételt, lehetővé kellene tennie a kiválósági és kutatási erőforrásokhoz való kölcsönös hozzáférést és azt, hogy közösen fenntartható megoldásokat találjunk az ENSZ fenntartható fejlődési céljaiban megfogalmazott globális kihívásokra, ugyanakkor biztosított legyen az is, hogy az ilyen együttműködés az EU hosszú távú érdekeit szolgálja. Ezt a fajta együttműködést az EU jelenlegi prioritásai – például az európai zöld megállapodás és Európa digitális korra való felkészítése – fényében is kell mérlegelni.

A nemzetközi együttműködésnek nemcsak azt kell lehetővé tennie az egyes országok számára, hogy elérjék közös céljaikat és abból kölcsönös előnyeik származzanak, hanem elő kell segíteni az Európai Kutatási Térség (EKT) nemzetközi dimenziójának továbbfejlesztését és kialakítását is. A nemzetközi együttműködés segíti az információk egymással való szisztematikus megosztását és strukturálását, a releváns ismeretek egybefogását, valamint a kutatók szabad mozgásának lehetővé tételét. Számos harmadik országnak régóta fennálló, erős K+I együttműködési kapcsolatai vannak az EU-val, és az EKT kezdete óta részt vesznek annak megvalósításában. Az uniós gazdaságba való integrációjuk és földrajzi közelségük pozitív, továbbgyűrűző hatással van az EU gazdasági növekedésére. Ezért tehát fontosak a már meglévő, szilárd tudományos hálózatok és kapcsolatok.

A nemzetközi együttműködés szempontjából az EU egyik legfontosabb eszköze az uniós tudományos és innovációs keretprogram. A hetedik keretprogramnak szerves részét képezte a nemzetközi együttműködés, amelyet a Horizont 2020 keretprogram keretében megvalósított intézkedések megerősítettek azzal, hogy még inkább megnyitották az együttműködés lehetőségét a nemzetközi partnerek számára, majd az Európai horizont keretprogramra irányuló javaslat még inkább kiemelt helyet szentelt ennek a kérdésnek. A gyakorlatban azonban a Horizont 2020 keretprogram keretében megvalósult nemzetközi együttműködés visszaesett a hetedik keretprogramhoz képest, aminek arra kell sarkallnia bennünket, hogy alaposan megvizsgáljuk a jövőbeli végrehajtás szempontjából levonható tanulságokat. Ezekből az derül ki, hogy javítani lehetne azon, hogy hogyan tegyük vonzóvá az együttműködést a világ legjobb egyetemei számára, például a támogatásimegállapodás-minta módosításával, az igazgatási eljárások egyszerűsítésével, a nemzetközi együttműködés szempontjából relevánsabb témák bevezetésével, illetve a közös stratégiai érdekű területeken folytatott maximális együttműködés megteremtésével, amit néhány harmadik ország már eddig is szorgalmazott.

A nemzetközi partnerekkel folytatott szoros és érdemi együttműködésnek szilárd kritériumokon kell alapulniuk, amelyek eltérők lehetnek a következőktől függően: az adott partner kapcsolata az EU-val, a rendelkezésre álló kutatási és innovációs kapacitásai, a szabályokon alapuló, nyitott piacgazdaság megléte, aminek részét képezik a szellemi tulajdon-jogok is, illetve azoknak a szakpolitikáknak az előmozdítása, amelyek a polgárok gazdasági és társadalmi jólétének a javítására irányulnak.

A K+I terén folytatott nemzetközi együttműködés során mindezek mentén különféle tényezőket kell figyelembe venni, és az eltérő lehet attól függően, hogy mely országgal folyik az együttműködés, milyen meglévő keretek állnak rendelkezésre, illetve milyen megoldásra váró kérdések vannak. Fontos szempont e tekintetben a nyitottság, de az Unió érdekeinek védelme céljából szükség lehet néhány feltétel kikötésére. Noha gyakran maguk a kutatók veszik védelmükbe a nyitottságot és a tudomány egyesítő erejét, a nyitás kockázataival kapcsolatban aggályokat is meg szoktak fogalmazni.

Tekintettel a fentiekre, az elnökség úgy véli, itt az ideje megvitatni, hogy az EU-nak milyen stratégiai megközelítést kellene követnie a kutatás és az innováció terén folytatott nemzetközi együttműködés tekintetében. Felkérjük a minisztereket, hogy a fentiek alapján fejtsék ki véleményüket a következő kérdésekről:

- 1. Tekintettel a kutatás és az innováció területén folytatott nemzetközi együttműködés előnyeire, hogyan kellene kiegyensúlyozni a K+I együttműködésből származó előnyöket és az Unió érdekeinek védelmét? Milyen esetekben kellene korlátozni az együttműködést egyes szervezetekkel?*
- 2. Hogyan tudná az EU kialakítani a legmegfelelőbb mechanizmusokat ahhoz, hogy idevonzza az EU-n kívüli tehetségeket, ugyanakkor a sajátjait megtartsa?*
